

Forfatter: Jacobsen, J. P.

Titel: Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup

Citation: Jacobsen, J. P.: "Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup", i Jacobsen, J. P.: *Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup*, udg. af Morten Borup ; Georg Christensen , 1924-29, s. 105. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacob03val-shoot-idm139892127893392/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Værker III Udg. paa Grundlag af Digterens efterladte Papirer af Morten Borup

CLARA
(PATHOLOGISK SKIZZE)

[Fra Husets Gaard førte en lille Laage af ganske nyt Fyrretræ ind til Haven. Denne Laage var forøvrig næsten det eneste kunstige Hegn der var synligt paa denne Side. Resten — om der var nogen — blev helt borte i en Række meget store Ribbuske, der vare altfor gamle til at bære Frugt. Haven var i det Hele taget ikke godt holdt, ikke at der var Ukrudt, nej! der var kun, hvad der skulde være, men det der var der, det groede som det vilde og ikke som det skulde. Der skal en vis Haardhed til at holde Styr paa en Have, og haard det var den gamle Dame, der ejede Haven, ikke. Det var en lille mild gammel Dame, noget borneret, men passivt borneret, temmelig uvidende, men det var denne Alderdommens Uvidenhed, der ikke kommer af at man aldrig har lært noget, men af at man er holdt op med at lære. Den gamle Dame var gudfrygtig, det vil sige hun huskede sin Børnelærdom og opfriskede den stundom, det der var det mest fremherskende Moment i hendes Forhold til det Guddommelige var Ærbødigheden. Hun var forfængelig af sin lille Fod og af sit tykke graasprængte Haar; hendes Tænkemaade vilde af de nulevende Kvinder, der nærme

sig hendes Alder, i mange Henseender nærmest blive betegnet som frivol, og til det Skønne stod hun kun i Forhold gjennem det Pikante. Hun havde den svundne Tids Passion for det Krydrede og det Krusede. Hendes Klædedragt og Møbler viste det sidste, hendes Have, der var fuld af Mynte, Balsam, Ambra, Dild, spansk Kørvel, Muskathyacint og Nelliker det Første]*).

En Dreng og en lille Pige. Drengen var vred, han ruskede Pigen i Armen, slog hende, saa op mod Vinduerne om Nogen havde set det og løb sin Vej opad Gaden.

Og Pigen! -- hun knugede Armene mod Brystet, bøjede sig stærkt forover, kastede med Overkroppen og stampede eller trippede paa Rendestensbrædtet, medens hendes Aandedræt ligesom stødtes frem af en undertrykt Krampelatter, saa stod hun stille, Ansigtet var fortrukket som til Graad; men med en Mellemting mellem Fnysen og Suk rettede hun paa sit Kjølearme og gik. Hysteri? -- Det var Heltinden.

Clara, det hed hun, var forældreløs og antoges at blive opdraget af en gammel Tante. Tanten var meget enfoldig, Clara meget begavet, men det var ikke denne pudsige, milde, gammelagtige Klogskab, som bringer overtroiske Folk til at ryste paa Hovedet og mumle: „det Barn tager Vorherre snart“, Claras Begavelse var Phantasi og derfor læste Clara, som hun voksede til, en Mængde

*) De indklamrede Stykker, som mangler i den sidste Redaktion, er suppleret efter et Par Kladder.

Bøger, gode og slette, men alle nærende og fremmende denne herskende Evne. Clara var voksen. Hun var bleg, lille, spinkel og uden denne ubevidste Sikkerhed, hvortil Alt overgiver sig; hun kunde have Sikkerhed, men den var altid stødende; thi den formede sig ikke lindt og let efter den øjeblikkelige Situation, den var støbt i Forvejen.

Det Indtryk hun gjorde var forunderligt uharmonisk, man maatte tro man havde en oprindelig stærk Natur for sig som Ulykken havde ranet Styrken, men ladet beholde de vante stærke Udtryk. Men ved nærmere Bekjendskab fik man snart Mistanke om at man havde med en af de Ulykkelige at gjøre, som længes efter Livet og lukke sig ude fra det, thi talte man med hende om simple dagligdags Forhold vare hendes Gjensvar og Bemærkninger saa phantastisk-lette, saa legende, som om Virkeligheden var en blot og bar Fiction, men lod man saa Talen flyde helt ind i det Phantastiskes Verden fik hendes Ord en uhyggelig Styrke og Bestemthed.

Clara var en af disse Ulykkelige; Livslyst er Lyst til Magt og Clara sukkede efter Magt, men hun flygtede for den Følelse af uendelig Afmagt, — der er det første Skridt mod Livet — ind i Drømmenes taagede Land, hvor Enhver, der vil, er Hersker. Men man kan ikke drømme altid, der er en Drift til at handle i ethvert Menneske, saa stor at mange „synde“ blot for at handle. Denne

Handledrift vaagnede nu ogsaa stundom hos Clara, men hos en saa sælsom Natur som hendes maatte den ogsaa give sig Luft i et sælsomt Udslag.

Tanten boede paa 2den Sal, Clara stod ved det aabne Vindue og saa ned paa Gaden, saa kom det roligt stjælende sig ned over hende at lade sig falde udover den lave Karm; for et Øjeblik var der en underlig Tilfredsstillelse i denne Tanke, hun bøjede sig udefter, men pludselig fik hun den skjærende Fornemmelse der føles under Spring fra større Højder, hun hørte Faldet mod Brostenene og saa sig ligge bleg og blodig paa Sophaen henne ved Væggen, hun for sammen, gik fra Vinduet og satte sig gysende i den fjerneste Krog af Stuen. Dette hændte tiere. [Imidlertid forelskede en ung Mand sig i hende, og Clara igjen sig i ham, men da han friede kom det over hende at sige Nej, ikke fordi hun mente det, tvertimod hun følte sig overbevist om [at] et saadant Nej vilde gjøre hende ulykkelig for Livstid og dog havde hun en sælsom kildrende Lyst til at sige det; men da Ordet skulde over Læberne blev hun bange og raabte stærkt og angst Ja. Kjerlighedsforholdet beroede ganske simpelt paa den store Forskjel, der var imellem dem, idet Henrik nemlig var en overordentlig stærk Natur. De skulde snart giftes, og Clara dannede sig nu forud et Billede af deres ægteskabelige Liv, og der var særlig en Forestilling hun ofte . . .].